

sjóðs, en sæti varðhaldi 4 daga, verði sektin eigi greidd innan 4 vikna frá birtingu dómsins.

Ákærði Jón Hjartarson greiði 3.000.00 króna sekt í ríkis-sjóð, en sæti varðhaldi 4 daga, verði sektin eigi greidd innan 4 vikna frá birtingu dómsins.

Ákærði Ásgeir greiði málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Jóns Finnssonar hæstaréttarlögmanns, krónur 4.000.00, og ákærði Jón málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Loga Guðbrandssonar héraðsdómslögmanns, krónur 4.000.00, en allan annan sakarkostnað greiði ákærðu in solidum.

Dóminum ber að fullnægja með aðför að lögum.

Föstudaginn 4. október 1968.

Nr. 54/1967. **Einar Bjarnason**

(Gústaf A. Sveinsson hrl.)

gegn

Jóni Gíslasyni

(Magnús Thorlacius hrl.).

Dómenndur:

hæstaréttardómarmennir Jónatan Hallvarðsson, Benedikt Sigurjónsson og Gizur Bergsteinsson og prófessorarnir Ármann Snævarr og Magnús P. Torfason.

Sambýli. Skuldamál.

Dómur Hæstaréttar.

Afrýjandi hefur skotið máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 4. apríl 1967 og krafizt þess, að stefnda verði dæmt að greiða honum kr. 18.207.52 með 8% ársvöxtum af kr. 13.295.80 frá 11. nóvember 1958 til 27. apríl 1960 og af kr. 18.207.52 frá þeim degi til greiðsludags svo og málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi hefur krafizt þess, að hinn áfrýjaði dómur verði staðfestur og áfrýjanda dæmt að greiða honum málskostnað fyrir Hæstarétti.

Með skírskotun til forsendna hins áfrýjaða dóms ber að staðfesta hann.

Eftir atvikum þykir rétt, að málskostnaður fyrir Hæstarétti falli niður.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður.

Málskostnaður fyrir Hæstarétti fellur niður.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 10. febrúar 1967.

Mál þetta, sem dómtekið var 26. f. m., hefur Einar Bjarnason, Úthlíð 5, Reykjavík, höfðað fyrir bæjarþingi Reykjavíkur gegn Jóni Gíslasyni, einnig til heimilis að Úthlíð 5 hér í borg, til greiðslu á kr. 18.207.52 með 8% ársvöxtum af kr. 13.245.80 frá 11. nóvember 1958 til 27. apríl 1960 og af allri upphæðinni frá þeim degi til greiðsludags svo og málskostnaði eftir mati dómsins.

Stefndi krefst sýknu af kröfum stefnanda og málskostnaðar úr hans hendi að skaðlausu.

Málavextir eru þessir:

Með leigusamningi, sem gerður var 24. júní 1950, fengu þeir stefnandi og Jón St. Arnórsson kaupmaður á leigu frá Reykjavíkurbæ lóðina nr. 5 við Úthlíð til að byggja á henni íbúðarhús. Heimilt skyldi þeim vera að selja og veðsetja leigurétt sinn að lóðinni í heild ásamt mannvirkjum á henni. Þeir stefnandi og Jón St. Arnórsson höfðu þegar gert með sér sameignarsamning. Er hann dagsettur 29. apríl 1950. Verða hér tekin upp nokkur atriði úr samningi þessum:

„1. gr. Við eigum í félagi fasteignina nr. 5 við Úthlíð. ...

2. gr. Fasteign þessi er að 65% ... eign Einars Bjarnasonar, en að 35% ... eign Jóns St. Arnórssonar. Nánar tiltekið fer um eignarrétt að hinum einstöku hlutum hússins sem hér segir:

- a. Kjallaraíbúðin er eign Einars Bjarnasonar. Auk þess fylgir þessari íbúð aðgangur að þvottahúsi og miðstöðvarherbergi.
- b. Sameiginlegt húsnæði í kjallara er þvottahús, miðstöðvarherbergi, kjallaragangur og kjallarastigi og vatnssalerni undir kjallarastiga. Á Einar Bjarnason 65% ... af þessu húsnæði, en Jón St. Arnórsson á 35% af því.
- c. Vesturherbergi í suðurhlið í kjallara á Jón St. Arnórsson.
- d. Stofuhæð er eign Jóns St. Arnórssonar. Henni fylgir geymsla

undir útidyratröppum og aðgangur að þvottahúsi og miðstöðvarherbergi.

e. Efri hæð er eign Einars Bjarnasonar. Þeirri hæð fylgir geymsla og þvottahús í þaki. Auk þess fylgir þessari hæð aðgangur að þvottahúsi og miðstöðvarherbergi í kjallara.

f. Þakhæðin er eign Einars Bjarnasonar.

g. Afnot af lóðinni reiknast hvorum aðilja, svo sem nú var sagt um verðhlutföll húsnæðis hvors um sig.

h. Bílskúr er fyrirhugaður á lóðinni, og fær Jón St. Arnórsson $3 \times 4\frac{1}{2}$ metra gólfplöt þar af, en hinn hlutinn er eign Einars Bjarnasonar svo og pláss, sem Einar Bjarnason kann að innrétta undir skúrnum, ...

5. gr. Okkur ber að standa straum af sameiginlegum viðhaldskostnaði hússins eftir þeim hlutföllum, sem nú voru greind í 3. gr. og 4. gr. (þ. e. 65% og 35%), en sameiginlegt viðhald telst viðhald og viðgerðir utanhúss svo og lagfæringar á lóð og girðingu um hana. Verði ágreiningur um nauðsyn framkvæmda um þetta, ráða eigendur meiri hluta hússins eftir þeim hlutföllum, sem greind eru í 2. gr. hér á undan. Viðhald hvors eignarhluta innanhúss annast eigandi sjálfur.

6. gr. (Í greininni segir m. a., að ljós, „sem kunna að verða sett á ljósakerfi annars hvors aðilja“ og eru í sameiginlegum hlutum hússins, séu á kostnað beggja aðilja og greiði Einar 65%, en Jón 35%). ...

8. gr. ... Ræstingu á kjallarastiga og innra kjallaragangi annast eigandi stofuhæðar tvo mánuði í senn og eigandi efri hæðar og þakhæðar einn mánuð í senn. ...

9. gr. Íbúar kjallara, 1. hæðar, 2. hæðar og rishæðar skulu hafa þvottahúsið í kjallaranum til afnota í þeirri röð, sem þeir nú voru taldir í, íbúar kjallara 5 daga í senn, íbúar 1. hæðar 10 daga í senn, íbúar 2. hæðar 10 daga í senn og íbúar þakhæðar 5 daga í senn. ...

Rafmagn í þvottahúsi og þurrkherbergi greiðum við í hlutfalli við notkun hvors um sig. ...

10. gr. Nú greiðir annar hvor okkar eigi skilvíslega það, sem honum ber að greiða skv. framansögðu, svo að hinn neyðist til að greiða fyrir hann slík gjöld, og getur hann þá krafist inn hið vangoldna með málssókn. Skulu slík mál rekin fyrir bæjarþingi Reykjavíkur, og þarf eigi að leggja þau fyrir sáttanefnd. Málskostnað skal skuldari greiða að skaðlausu, ...

12. gr. Hvor okkar um sig skuldbindur sig til að selja eignar-

hluta sinn aðeins með því skilyrði, að hinn nýi eigandi gerist aðili að samningi þessum, enda ber það að skoðast sem áhvílandi kvöð á eignarhluta hvors aðilja, að eigandi þess hluta sé aðili að samningi þessum. ...

13. gr. Nú rís ágreiningur milli aðilja samnings þessa um skilning hans eða framkvæmd eða um atriði varðandi eignina, sem ekki kann að vera ákveðið um í samningi þessum, og skal þá allur slíkur ágreiningur útkljáður til fullnustu af gerðardómi ...“.

Hinn 28. október 1950 gerðu þeir Einar Bjarnason og Jón St. Arnórsson með sér annan samning um að breyta sameignarsamningnum frá 29. apríl. Segir þar m. a.: „... herbergi það, sem greint er í c-lið 2. gr. samningsins, er eign meðundirritaðs Einars Bjarnasonar. Herbergi þetta telst vera 2½ % af allri fasteigninni, þannig að eignarhluti Einars Bjarnasonar í allri fasteigninni telst vera 67½ % ... og eignarhluti Jóns St. Arnórssonar telst vera 32½ %. ... Breytast í samræmi við þetta hlutföll þau, er í téðum samningi eru ákveðin um ... sameiginlegt viðhald skv. 5. gr. og allan sameiginlegan kostnað annan ...“.

Nokkru eftir þetta keypti stefndi í máli þessu, dr. Jón Gíslason, eignarhluta Jóns St. Arnórssonar í Úthlíð 5, og hinn 19. janúar 1951 gaf hann skriflega yfirlýsingu um, að hann gengi að öllum ákvæðum sameignarsamnings þeirra Jóns St. Arnórssonar og stefnanda.

Frá því um þetta leyti hafa aðiljar málsins verið sambýlismenn í Úthlíð 5. Ljóst er af skjölum málsins, að komið hefur upp missætti milli þeirra og að það hefur, áður en langt um leið, orðið mikið.

Kröfur stefnanda eru í 7 liðum. Verður fjallað um hvern kröfulið út af fyrir sig.

1. Kostnaður við að gera garða á lóðamörkum, kr. 12.964.60.

Sumarið 1958 voru gerðir garðar á mörkum Úthlíðar 3 og 5, Úthlíðar 5 og 7 og meðfram götuhlíð Úthlíðar 5. Samkvæmt reikningum, sem stefnandi hefur lagt fram, varð hluti Úthlíðar 5 af kostnaðinum kr. 39.891.07. Óumdeilt er, að stefnandi greiddi þennan kostnað, og krefur hann stefnda í málinu um 32½ % af honum, eða kr. 12.964.60.

Stefnandi heldur því fram, að nokkru áður en framkvæmdir hófust, hafi lögfræðingur sinn, Gústaf A. Sveinsson hæstaréttarlögmaður, átt símtal við lögfræðing stefnda, Magnús Thorlacius hæstaréttarlögmann, og tjáð honum, hvað til stæði. Segir stefn-

andi, að lögmaðurinn hafi ekkert haft við það að athuga. Stefndi heldur því hins vegar fram, að stefnandi hafi hafið framkvæmdir án síns samþykkis eða vitundar.

Af skjölum málsins sést, að vinna við garðinn milli Úthlíðar 3 og 5 hefur verið framkvæmd í vikunni frá 11.—18. maí 1958, og var það fyrsti hluti verksins. Í bréfi frá stefnda til stefnanda, dagsettu 12. maí 1958, segir m. a.:

„Þar sem byrjað er að grafa fyrir girðingu á síðustu hlið lóðarinnar nr. 3 við Úthlíð, þ. e. þeirri hlið, sem liggur að okkar lóð, spurðist ég fyrir um það hjá nágranna okkar, hr. Jóni Valfells, Úthlíð 3, hver stæði fyrir framkvæmdum. Það, sem máli skiptir, er það, að hann kvað mig standa að þeim framkvæmdum, en yður hafa útvegað mann til verksins.

Ennþá læt ég yður vita, að þér hafið enga heimild til að hefja nokkra framkvæmd á sameign okkar, nr. 5 við Úthlíð, án samþykkis míns, því síður án vitundar minnar. . . .

Ég verð því að gera þá kröfu, að umræddur girðingarhluti bíði leiðréttingar samkvæmt fyrri kröfum mínum þar að lútandi, enda mun ég engan kostnað greiða við girðingu lóðarinnar, fyrr en mér verða tryggð afnot af mínum hluta lóðarinnar, þar með talinn bílskúrinn . . .“.

Þessu bréfi svaraði lögmaður stefnanda, Gústaf A. Sveinsson hæstaréttarlögmaður, með bréfi, sem dagsett er 16. maí 1958. Í því segir m. a.:

„Ég hef nú vegna umbj. míns látið tjá yður, að umbj. minn óski að gera girðingu um lóð ykkar, enda er slíks krafizt af sumum eigendum nágrannalóða. Jafnframt er það skylda, að bæjarmenn girði lóðir sínar. Er það einsætt, að umbj. minn hefur rétt til að gera hér um rædda framkvæmd, hvað sem þér segið um þetta, og er honum ekki skylt að bíða eftir því, að þér veitið samþykki til slíks einhvern tíma síðar. Hefur umbj. minn samkvæmt sameignarsamningi og eðli málsins fullt vald til að gera hér um rædda framkvæmd. Mun hann og á sínum tíma innheimta hjá yður eftir hlutföllum þann kostnað, er yður ber að greiða af gerð girðingarinnar . . .“.

Stefndi svaraði með bréfi, sem dagsett er 20. maí 1958, og lögmaður stefnanda svaraði enn með bréfi, sem dagsett er 23. júní. Þar segir m. a.: „Að endingu skal það tekið fram, að um rof af hálfu umbjóðanda míns getur ekki verið að ræða á hinum þinglýsta sameignarsamningi, og skal yður enn á ný bent á 13.

gr. samningsins sjálfs, þar sem segir fyrir um, á hvern veg skuli fjalla um ágreining og skilning á honum“.

Stefndi ritaði enn lögmanninum 5. júlí og lögmaðurinn stefnda 15. ágúst. Hinn 1. nóvember 1958 ritaði lögmaður stefnanda bréf til stefnda og krafði hann þar m. a. um greiðslu á hluta girðingar-kostnaðar, sömu fjárhæð og hér er um fjallað. Því bréfi svaraði stefndi 3. nóvember.

Lagarök þau, sem færð hafa verið fram til stuðnings þeim kröfulið stefnanda, sem hér er til athugunar, eru þau, að stefnda beri samkvæmt 5. gr. sameignarsamnings aðilja að greiða þann kostnað, sem um er kafið. Því er haldið fram, að stefnda hafi verið tilkynnt um framkvæmdir þær, sem um er að ræða, með löglegum hætti. Hafi þess þó eigi þurft með, þar sem hann hafi haft þær fyrir augum frá upphafi, mótmælt þeim, en þeim mótmælum verið hafnað með löglegum hætti og framkvæmdirnar ákveðnar í samræmi við fyrirnefnda samningsgrein.

Er enn fremur lögð á það áherzla af hálfu stefnanda, að um lögboðnar framkvæmdir sé að ræða samkvæmt 92. gr. lögreglu-samþykktar fyrir Reykjavík nr. 2/1930, 1. t. 10. gr. byggingar-samþykktar fyrir Reykjavík nr. 195/1945 og 10. gr. heilbrigðis-samþykktar fyrir Reykjavík nr. 11/1950. Sé ekki um neinn óþarfan kostnað að ræða, hvað þá ofrausn neina.

Af hálfu stefnda er sýknukrafa hans studd þeim rökum, að í garðagerðina hafi verið ráðizt án vitundar hans og henni fram haldið þrátt fyrir mótmæli af hans hálfu. Þá er sýknukrafan einnig studd þeim rökum, að tilkostnaðurinn hafi verið óhæfi-legur, einkum vegna þess, að steinsteyptir garðar hafi verið gerðir milli lóðanna Úthlíðar 3 og 5 og Úthlíðar 5 og 7, en hvorki hafi þeirra verið þörf né séu slíkir garðar nú tíðkaðir almennt, enda ósmekklegir og óhentugir.

Við munnlegan flutning máls þessa hefur lögmaður stefnda látið þess getið, að hann kannist ekki við, að lögmaður stefnanda hafi átt við sig símtal um væntanlega garðabyggingu.

Því er ekki haldið fram í málinu, að stefnda hafi verið gefinn kostur á að vera með í ráðum um fyrirkomulag garðanna á mörkum Úthlíðar 5, og ekki heldur, að honum hafi verið gefinn kostur á að vera með í ráðum um framkvæmdatíma. Telja verður ósannað, að stefnda hafi verið tilkynnt fyrirfram um, að stefnandi mundi hefja framkvæmdir við byggingu garðanna.

Þegar lóðin var girt, voru lög nr. 19/1959 ekki gengin í gildi.

Dómendur telja, að efnislega sömu reglur og þær, sem nú eru í 11. gr. þessara laga, hafi þó verið í gildi, þegar lóðin var girt, bæði vegna eðlis máls og venju. Stefnandi fór ekki eftir þessum reglum varðandi samráð við stefnda. Lögleg ákvörðun um gerð garðanna var ekki tekin. Getur stefnandi því ekki krafist stefnda um greiðslu á hluta kostnaðar við garðasmíðina.

Það styður þessa niðurstöðu, að ákvæði 5. greinar sameignar-samnings aðilja um ágreining um nauðsyn framkvæmda og ákvæði 13. greinar um gerðardóm, ef ágreiningur rís, m. a. um „atriði, varðandi eignina, sem ekki kann að vera ákveðið um í“ samningnum, hafa vart þýðingu, nema þau séu byggð á þeirri forsendu, að til samráðs komi, áður en í framkvæmdir er ráðizt. Verður því að telja, að þessar greinar mæli fyrir um, að slíkt samráð eigi sér stað. Vanræksla þess leiðir til brottfalls greiðsluskyldu.

Ekki verður talið, að það hafi þegið stefnanda undan skyldu til að hafa samráð við stefnda, að skylt er, að menn girði lóðir sínar, sbr. þau ákvæði í samþykktum, er stefnandi hefur vitnað til.

Samkvæmt framanskraðu telja dómendur, að sýkna beri stefnda af kröfu stefnanda, að því er tekur til þessa fyrsta liðs í kröfum hans.

2. Kostnaður af vinnu við lóð og við málningu, kr. 235.70.

Hér er um að ræða kröfulið samkvæmt framlögðum nótum frá árinu 1958. 20. ágúst það ár hafa verið keyptar málningardósir og 30. sama mánaðar unnið við málningu á gluggum og niðurföllum og að auki lögð fram nokkur málning. 21. júní hefur verið unnið í 6 klukkustundir við lóð hússins.

Krafa sú, sem hér er um að ræða, var gerð í bréfi lögmanns stefnanda 1. nóvember 1958. Í svarbréfi stefnda 3. nóvember var ekki sérstaklega að kröfunni vikið. Í greinargerð er því mótmælt, að stefnda beri að greiða fjárhæð þá, sem greinir undir þessum lið í kröfum stefnanda, en málsástæðna ekki getið. Við munnlegan flutning málsins var því haldið fram af hálfu stefnda, að engin nauðsyn hafi verið á þeim framkvæmdum, sem hér er krafist um endurgjald fyrir að hluta, og ekkert samráð verið um þær haft við stefnanda. Var í framhaldi af því skírskotað af hálfu stefnda til röksemda stefnda í næsta lið hér á undan. Þrátt fyrir síðastgreindar röksemdir stefnda verður að telja, að skort hafi á fullnægjandi rökstuðning af hálfu stefnda gegn þessum kröfulið, og verður hann samkvæmt því tekin til greina, enda hefur stefnandi lagt fram skjöl kröfulið sínum til stuðnings.

3. Kostnaður við hreingerningu 1954, kr. 45.50.

Samkvæmt framlagðri nótu hefur hreingerning sú, sem hér er um að ræða, verið framkvæmd 30. september 1954. Mál til heimtu þessa kostnaðar var höfðað með stefnu, sem birt var 11. október 1958. Sýknukrafa stefnda varðandi þenna lið er m. a. studd þeim rökum, að krafan sé fyrnd. Fallast verður á, að svo sé, sbr. 5. tölulið 3. gr. laga nr. 14/1905. Þer því þegar af þeirri ástæðu að sýkna stefnda af kröfu stefnanda hér að lútandi.

4. Lagfæring lóðar, kr. 4.659.73.

Lóð Úthlíðar 5 var lagfærð sumarið 1959. Hinn 22. maí þá um vorið sendi lögmaður stefnanda lögmanni stefnda bréf, þar sem segir m. a.: „... umbjóðandi minn óskar að ganga frá lóð eignarinnar nr. 5 við Úthlíð hér í bænum nú á næstu vikum, enda leyfi ég mér að vænta þess, að þér vegna greinds Jóns Gíslasonar samþykkið þessa meðferð“. Lögmaður stefnda svaraði með bréfi, sem dagsett er 25. maí. Er þar m. a. þetta haft eftir stefnda: „Af ástæðum, sem yður ættu nú þegar að vera kunnar, mun ég aldrei samþykkja að fela Einari Bjarnasyni, löggiltum rafvirkjameistara, Úthlíð 5, neinar framkvæmdir á lóð sameignar okkar hérna að Úthlíð 5, enda veit ég af reynslu, að fyrirspurn þessi muni vera borin fram af skinhelgi einni saman ...“.

Hinn 11. júní ritaði lögmaður stefnanda enn bréf til lögmanns stefnda. Í því segir m. a.: „... Þar sem vonlaust virðist að ná samkomulagi um málið, mun umbj. minn nú neyta þess réttar, sem hann hefur samkvæmt lögum og sameignarsamningi aðilja til að framkvæma hið umrædda verk, enda mun hann á sínum tíma innheimta hjá dr. Jóni Gíslasyni hans hluta kostnaðarins við áminnztar framkvæmdir“. Af framlögðum nótum má sjá, að við lóðina hefur verið unnið um sumarið, einkum í júní og september, fyrir alls kr. 14.337.63, en 32.5% af þeirri upphæð eru kr. 4.659.73, sem stefnandi krefur stefnda um. Lögmaður stefnanda gerði kröfu um greiðslu úr hendi stefnda með bréfi, sem dagsett var 28. desember 1959, en synjað var um greiðslu í bréfi, dagsettu 4. janúar 1960.

Krafa stefnanda er studd þeim rökum, að stefnanda hafi verið þessar framkvæmdir heimilar samkvæmt 5. gr. sameignarsamnings aðilja og 11. gr. laga nr. 19/1959, enda beri stefnda samkvæmt ákvæðum sömu greinar, sbr. og 10. gr. sama eignarsamnings, að greiða 32.5% af kostnaðinum við þessar framkvæmdir. Ekki hafi að visu verið skylt að leita samþykkis stefnda á því, að framkvæmd væri gerð. Þó hafi það verið gert umfram skyldu

og hann þá neitað öllu samstarfi. Slíkt hafi honum verið óheimilt og hafi þessi viðbrögð heimilað stefnanda að ráðast í framkvæmdir, þótt talið yrði, að um þær giltu ákvæði laga nr. 19/1959.

Sýknukrafa stefnda er studd þeim rökum, að honum hafi verið heimilt að setja syn fyrir framkvæmdir á lóðinni, meðan hann átti við að búa gerræði af hálfu stefnanda í öllum viðskiptum þeirra. Þá er því og haldið fram af hálfu stefnda, að framkvæmdirnar hafi verið of dýrar.

Dómendur eru þeirrar skoðunar, að með hinni algeru synjun um samstarf, sem fram kom í bréfi lögmanns stefnda frá 25. maí 1959, hafi stefndi misst rétt til að hafa síðar uppi mótmæli gegn framkvæmdum við lagfæringu lóðarinnar, en stefnanda var heimilt að ákveða þær, eins og komið var, sbr. lög nr. 19/1959, 11. gr., 1. mgr. in fine, og sameignarsamning um Úthlíð 5, 5. gr. Deilur aðilja um önnur atriði gátu ekki að lögum heimilað stefnda að banna lagfæringu lóðarinnar. Stefnda ber að greiða sinn hluta kostnaðarins við framkvæmdirnar á lóðinni, sbr. nýnefnd lög, 11. gr., 2. mgr., og 5. gr. sameignarsamningsins, enda verður ekki talið, að þessar framkvæmdir hafi verið óhóflega dýrar eða óþarfar.

Af því, sem nú hefur verið sagt, leiðir, að stefnda verður gert að greiða stefnanda þá kröfu, sem hér er um fjallað.

5. Lagfæring á þaki, kr. 115.86.

Hér er um að ræða kröfulið samkvæmt framlögðum nótum frá 1958 (málning á þakrennu) og 1959 (viðgerð á þaki). Lögmaður stefnanda krafði um greiðslu vegna þessara framkvæmda með bréfi 2. marz 1960. Ekki verður séð, að því bréfi hafi verið skriflega svarað.

Þessum kröfulið hefur verið mótmælt af hálfu stefnda. Við munnlegan málflutning var af hálfu stefnda tekið fram, að ætla yrði, að ekkert samráð hafi verið haft við stefnda um þessar framkvæmdir. Þar sem skjöl eru fram komin kröfuliðnum til stuðnings og á skortir um nægileg mótmæli, verður krafa stefnanda að þessu leyti tekin til greina.

6. Hreingerning, kr. 99.13.

Hér er um að ræða kröfulið samkvæmt reikningi, dagsettum 11. marz 1959. Segir þar, að hann sé fyrir hreingerningu á kjallarastiga, gangi og, að því er virðist, þvottahúsi. Um greiðslu var krafði í áðurnefndu bréfi 2. marz 1960, og verður ekki séð, að svar hafi verið gefið skriflega um þetta atriði fremur en önnur, er í bréfinu er um rætt.

Þessum kröfulið hefur verið mótmælt af hálfu stefnda, og var því haldið fram við munnlegan málflutning, að hreingerning þessi hafi verið stefnanda óheimil. Í 8. gr. sameignarsamningsins um Úthlíð 5 er svo fyrir mælt, að ræstingu í kjallarastiga og innra kjallaragangi annist eigandi stofuhæðar tvo mánuði í senn og eigandi efri hæðar og þakhæðar einn mánuð í senn. Verður því hvorki séð, að stefnandi hafi samkvæmt sameignarsamningi aðilja verið heimilt að láta framkvæma þessa hreingerningu né að honum hafi komið slík heimild af öðrum ástæðum. Samkvæmt því verður þessi kröfuliður ekki tekinn til greina.

7. Rafmagn á árinu 1959, kr. 87.00.

Krafa um greiðslu þessarar fjárhæðar var gerð í fyrrnefndu bréfi 2. marz 1960. Kröfulið þessum hefur að vísu verið mótmælt með skírskotun til sambúðar aðilja, en ekki verið vefengt, að stefnandi hafi greitt þennan kostnað né að þar sé um útgjöld að ræða, er aðiljum beri báðum fortakslaust að greiða eftir ákveðnum reglum. Með skírskotun til þessa og þar sem rökstuðningur fyrir andmælum stefnda er ónógur ber að taka þennan kröfulið til greina.

Samkvæmt ofangreindu verða úrslit máls þessa þau, að dæma ber stefnda til að greiða stefnanda samtals kr. 5.098.29. Með hliðsjón af kröfugerð stefnanda um vexti verður stefnda gert að greiða 6% ársvexti af kr. 235.70 frá 11. nóvember 1958 til 22. febrúar 1960 og 8% ársvexti af sömu fjárhæð frá þeim degi til 23. apríl 1960 og 8% ársvexti af kr. 5.098.29 frá þeim degi til 1. janúar 1965, 7% ársvexti af síðastgreindri fjárhæð frá þeim degi til 12. júní 1965 og loks 8% ársvexti af sömu fjárhæð frá þeim degi til greiðsludags.

Samkvæmt þessum málsúrslitum þykir bera að dæma stefnda til að greiða stefnanda málskostnað, sem eftir atvikum þykir hæfilega ákveðinn kr. 3.000.00.

Gaukur Jörundsson, fulltrúi yfirborgardómara, kvað upp dóm þennan ásamt meðdómendunum Bárði Danielssyni verkfræðingi og Kristni Sigurjónssyni húsasmíðameistara.

Dómsorð:

Stefndi, Jón Gíslason, greiði stefnanda, Einari Bjarnasyni, kr. 5.098.29 með 6% ársvöxtum af kr. 235.70 frá 11. nóvember 1958 til 22. febrúar 1960 og 8% ársvöxtum af sömu fjárhæð frá þeim degi til 23. apríl 1960, 8% ársvöxtum af kr. 5.098.29 frá þeim degi til 1. janúar 1965, 7% ársvöxtum af síðast-

greindri fjárhæð frá þeim degi til 12. júlí 1965 og 8% árs-
vöxtum af sömu fjárhæð frá þeim degi til greiðsludags og
kr. 3.000.00 í málskostnað innan 15 daga frá lögbirtingu dóms
þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Föstudaginn 4. október 1968.

Nr. 43/1968. **Ákærvaldið**
(Valdimar Stefánsson saksóknari ríkisins)
gegn
Hermanni Bæringssyni
(Ólafur Þorgrímsson hrl.).

Dóminn skipuðu hinir reglulegu dómara Hæstaréttar.

Tolllagabrot. Upptaka smyglvarnings.

Dómur Hæstaréttar.

Eftir uppsögu héraðsdóms hefur verið aflað nokkurra
nýrra gagna og vitnin Zakarías Hólm Hjartarson tollgæzlu-
maður og Óskar Ágúst Sigurgeirsson skipstjóri komið fyrir
dóm og gefið skýrslur.

Málsatvikum er nægilega lýst í héraðsdómi og háttsemi
ákærða þar réttilega færð til refsíákvæða. Þykir mega stað-
festa héraðsdóminn að öðru en því, að eftir málavöxtum
þykir refsing ákærða hæfilega ákveðin kr. 5.000.00 sekt til
ríkissjóðs, og komi varðhald 7 daga í stað sektar, verði hún
ekki greidd innan 4 vikna frá birtingu dóms þessa.

Ákærði greiði allan áfrýjunarkostnað sakarinnar, þar með
talin saksóknarlaun fyrir Hæstarétti til ríkissjóðs, kr. 6.000.00,
og málflutningslaun verjanda síns fyrir Hæstarétti, kr.
6.000.00.

Dómsorð:

Ákærði, Hermann Bæringsson, greiði kr. 5.000.00 sekt